

de Udtalelser, der ere faldne, om, at det er for store Krav, der der stilles til Arbejdsmanden. Man maa nemlig huske, at vedkommende Ansøger har ikke Spor af Garanti for, at hans Ansøgning bliver tagen i Betragtning, paa det Tidspunkt, han indsender den, men skal han staae Planer til Bygningernes Opførelse, altsaa ogsaa Tegninger og Overflag, koster det Penge, thi der er ingen, der nu gør Arbejde for ingen Ting, i alt Fald ikke ret mange. Han skal altsaa udrede Udgifter til en eller flere Haandværkere uden at have Spor af Garanti for, at han bliver tagen i Betragtning. Jeg mener, vi kunne ganske rolig slaa os til Ro med, at en dygtig Husmand — og det er jo Meningen, at det skal være de flinke Husmænd, der blive tagne i Betragtning — skal nok finde en eller anden Fremstribtsmand blandt Husmændene, der har et vel indrettet Landbrug og vel indrettede Bygninger, saa at han kan finde ud, hvilke Bygninger der netop kan passe for ham, og ved selv at yde en betydelig Del af Arbejdet ved Bygningernes Opførelse kan han spare en Del Penge. Jeg tror, vi ganske roligt kunne overlade det til vedkommende Husmand. Vi maa huske paa, at Resten af Laanet bliver ikke udbetalt, inden Ejendommen er endelig vurderet og deri er saa Garanti nok for Pengene, for saa vidt man stoler paa den Slags Vurderinger. Saa er der Udtrykket „Laaneværdien over for Statskassen“, som forekommer i § 9, men i øvrigt ogsaa findes adskillige andre Steder. Vi have let ved at forstaa det Udtryk her paa Rigsdagen, men jeg er ikke i Tvivl om, at der er adskillige Husmænd — og det er dem, Loven særlig er skreven for — der ville have vanskeligt ved at forstaa Udtrykket. De ville stadigt staa tvivlende over for dette Udtryk og ikke rigtig vide, hvad de skulle forstaa derved. Hvorfor kan man ikke lige saa godt vælge et andet og mere forstaaeligt, f. Eks. saadan noget som „den samlede Ejendoms Vurderingssum“, for det er jo Meningen. Jeg kunde have lyst til ogsaa at omtale § 12, men den er jo temmelig udførlig omtalt. Jeg vil kun sige, jeg kan egentlig ikke forstaa, hvorfor man har tænkt sig, at der skulde være 2 Afdelinger af Laanene i Kreditforeningen i Stedet for at slaa dem sammen til een. Derjom vi tænke os en Ejendom til en Værdi af 3,600 Kr., kan der altsaa ventes et Laan fra Kreditforeningen paa 1,200 Kr. til 3½ pCt. plus 1/6 pCt. og saa et Laan paa 600 Kr. til 4½ pCt. Renten af de to Laan til sammen udgør aarlig 72 Kr. 80 Dre, hvis man derimod slaar dem sammen til

3½ pCt., hvoraf de saa svare 4 pCt. for at saa noget til Afdrag og Bestyrelsesomkostninger, vil det udgøre 72 Kr. De to Tal staa hinanden saa nær, at jeg ikke kan forstaa, hvorfor man vil have 2 Afdelinger i Stedet for een, men for Resten er det noget af det, som jeg anser for mindre væsentligt. § 14 angaar det omfribte Spørgsmaal, der allerede er berørt, nemlig Spørgsmaalet om de 1,300,000 Kr. i Stedet for de 1,700,000 Kr., saa det skal jeg ikke opholde mig ved.

Der er i § 24 og ogsaa paa adskillige andre Steder brugt Ordet „Pligthus“, og det forstaa vi jo godt herinde paa Rigsdagen; men alligevel tiltaler dette Udtryk mig ikke, da jeg tror, at adskillige uden for Salen ville kunne stødes over det, fordi de ikke rigtig forstaa det. Man kunde vist finde paa et andet heldigere Udtryk for ikke at vække mere Anstød end høist nødvendigt.

§ 25 omhandler en Enkes Forpligtelser. Dør der en Husmand, som har en af de her omhandlede Lodder, og hans Enke vil gifte sig igen, er der efter min Mening lagt altfor store Baaend paa en saadan Enke. Skal virkelig hendes Mand kunne opfylde de samme Betingelser, som hendes afdøde Mand maatte opfylde, da han overtog Huset, vil det efter min Mening være nødvendigt at gøre en Tilføjelse til Bienesritualet om trent saalydende: Har Du nu ogsaa endelig beraadt dig med den Kommission, som Amtet har nedsat til at tage den Slags Ting under Overvejelse? Ellers kan jo den arme Kone være udsat for at blive smidt paa Døren, hvis hun ikke har raadført sig med Kommissionen. Efter § 26 gælder det samme ogsaa for en Datter. Hvis hun gifter sig, skal hendes Mand ogsaa absolut opfylde de stillede Betingelser. Lad os tænke os, at der er et Par rigtig flinke Husfolk, Mand og Hustru, der ikke blot have gjort et udmærket Arbejde i deres eget Hjem, men ogsaa saa vidt muligt have arbejdet for andre. De ere blevne gamle og svægelige; men de have en Datter, der har plejet de to gamle Mennesker rigtig godt. Hun har faaet det Hjem lært, hvor hun er bleven opdraget, men da hun har været saa ulykkelig at blive forelsket i en Stræder eller Stomager, kan hun ikke saa Lov at blive ved Hjemmet. Man har her efter min Mening i alt for høj Grad villet værne om Statskassens Interesser. Selv om Statskassen ogsaa i saadanne enkelte Tilfælde kunde være udsat for Tab, mener jeg, at man hellere maatte finde sig deri end i saadanne Tilfælde som de, jeg har nævnt, at slaa en Streg over de personlige Interesser